

POPULARIZAČNÍ SDĚLENÍ

STATISTICKÁ ANALÝZA DAT, PSY717

Jana Krčová

360891, Mediální studia a žurnalistika, psychologie

Vyučující: Mgr. Stanislav Ježek, Ph.D.

Datum odevzdání: 1. 5. 2013

Fakulta sociálních studií MU, 2012/2013

Úvod

Pro potřeby vypracování této závěrečné eseje jsem si z nabízených odborných článků zvolila „Dospívající uživatelé heroinu a pervitinu po 14 letech: analýza psychosociálních charakteristik“. Po přečtení studie jsem se snažila vytvořit sdělení, které by korespondovalo se zprávou běžného seriózního média. Hlavním cílem bylo sepsat text, který bude zachovávat faktickou správnost, avšak bude pochopitelný a čitelný pro běžného čtenáře.

Popularizační sdělení:

Čtvrtina dospívajících narkomanů si závislost přenáší do dospělosti, s problémy v životě se však potýkají i abstinující

Vědci provedli na území hlavního města Prahy výzkum, který měl za úkol přiblížit, jak ovlivňuje drogová závislost v dospívajícím věku následný průběh života, především v otázkách stavu zdraví, sociálních možností a psychologických aspektů. V letech 1996-1998 byli dotazováni uživatelé tvrdých drog s průměrným věkem 17 let. Stejní lidé byli osloveni i o 14 let později. Výsledky této dlouhodobé studie potvrdily obecnou domněnku, že závislí, nebo již abstinující, to mají v životě složitější.

Z původních účastníků průzkumu se v druhé vlně podařilo vyšetřit celkem 52 osob, což je zhruba 40 %. Celá čtvrtina přiznala, že i nadále drogy užívá. Nejčastěji se jedná o heroin či pervitin, jak tomu bylo i v době prvního testování. Zbylé osoby abstinují. S problémy vyplývajícími z narkomanie se však potýkají všichni.

Problémy v práci i partnerském životě

Závislí dosahují povětšinou základního vzdělání, případně se vyučí. Jejich uplatnění na trhu práce je proto složité. Pokud zaměstnání seženou, pak se jedná o manuální profese. Obdobně jsou na tom i další oblasti života. Jen okolo 20 % lidí pokračujících v narkomanii žije v manželství, u abstinujících se jedná o 36 %. 10 osob je navíc ve výkonu trestu či ve vazbě. Stejně nelichotivé výsledky přineslo i zjištění ohledně psychické kondice. Kvůli psychiatrické poruše se musela léčit celá třetina, ať už se jednalo o závislé, nebo abstinující. Při zjišťování osobnostní charakteristiky byl u závislých také zaznamenán sklon k neurotickým poruchám.

Provedený průzkum tedy ukázal, že rozdíly mezi dospívajícími narkomany, kteří v užívání drog pokračují i v dospělosti, a těmi, co i přes stejně intenzivní závislost v dospělosti abstinují, existují, byť z pohledu většinové společnosti jsou zanedbatelné. I když abstinující zaznamenávají vyšší

zaměstnanost a sociální postavení, i tak nedosahují takových výsledků jako vrstevníci, kteří se v adolescenci se závislostí nepotýkali. Dopad užívání drog v náctiletém věku je zkrátka markantní, bez ohledu na to, zda užívání pokračuje, nebo skončilo. Závěry si lze připomenout na známém případě drogově závislé Katky, s níž byly natočeny dva celovečerní časosběrné dokumenty režisérkou Helenou Třeštíkovou. Obdobně jako účastníci popisovaného výzkumu, ani narkomanka Katka dle dostupných informací nezapadá do běžného koloritu života. A nelze ani předpokládat, že do něj někdy zapadne. I kdyby dokázala abstinovat, její ztráty na poli vzdělání, zdraví a sociální adaptace jsou tak velké, že bude velice náročné a zdlouhavé je dohnat.

Velmi se mi líbí styl vašeho psaní a forma, kterou jste celému textu dala. Oceňuji i snahu výsledky výzkumu interpretovat a vyjadřovat slovy, přesně o tom psaní popularizací je! Bohužel přesnost obsahu trochu pokulhává. Vraťte se prosím k článku a využijte nejen novinářské dovednosti, ale i znalosti statistiky a doplňte, případně upravte závěry, které ve svém textu činíte, podle toho, co autoři skutečně zjistili, resp. nezjistili.

Prosím tedy práci přepracovat.

Použitý zdroj:

Brenza, J., Csémy, L., Dvořáková, Z., Grohmannová, K., Janíková, B., Zábanský, T. (2012). Dospívající uživatelé heroinu a pervitinu po 14 letech: analýza psychosociálních charakteristik. *Československá psychologie* 56, 505-517.